

Protocol - Liedkeuze

Gewijzigd op 7 maart 2023

Zang wordt in de protestantse traditie gezien als de meest gepast vorm om in kerkdiensten, maar ook bij andere samenkomsten, de hoorders de gelegenheid te geven bij te dragen en in te stemmen met de prediking. Daarnaast is het een van de manieren die we kennen om uiting te geven aan de beleving van het geloof. Het bestuur is dankbaar voor wat ons gegeven is in de psalmen en andere geestelijke liederen. Tegelijk is het belangrijk om bewuste keuzes te maken ten aanzien van de inhoud en vorm van de te zingen liederen. Daarom staan hieronder een aantal overwegingen die het bestuur aan het personeel meegeeft en een aanwijzing voor wat er gedaan moet worden in geval men twijfelt.

Zingend bidden

Veel psalmen zijn gebeden en het verdient aanbeveling de kinderen erop te wijzen dat de psalmen (en andere geestelijke liederen) met aandacht en eerbied gezongen dienen te worden. Zo gezien is er sprake van 'biddend zingen'. Het is dan ook denkbaar dat de kinderen al zingend instemmen met het gebed: de berijming van het Onze Vader leent zich daar bij uitstek voor, maar ook de gebeden uit het psalmboek (bedezang voor en dankzang na het eten) kunnen zo worden gebruikt. Wel is het belangrijk om hier gepast gebruik van te maken. Het zingend bidden kan de dagelijkse voorbede aan het begin van de dag niet vervangen, maar is bijvoorbeeld goed toe te passen rond het middageten.

Bidden door leerlingen

Het is belangrijk om kinderen te leren bidden. Daarbij gaat meestal de leerkracht voor, maar het kan in sommige gevallen mooi zijn om juist een leerling een gebed te laten uitspreken. Dat wordt daarom ook toegestaan. Wellicht ten overvloede wijzen we erop dat de sfeer in de klas veilig moet zijn, er geen dwang wordt uitgeoefend en dat er gepaste gelegenheid voor wordt gezocht: het gebed aan het begin van de dag wordt door de leerkracht gedaan, het bidden of danken voor de maaltijd lijkt een betere mogelijkheid voor leerlingen.

Muzikale begeleiding

Vorm en inhoud beïnvloeden elkaar. Er zijn stemmige liederen die een droevige of ernstige inhoud brengen. Er zijn ook liederen die een blijde boodschap brengen en ook dat is te horen aan de melodie. Een en ander kan onderstreept worden in de keuze voor begeleidende muziek. Denk aan het verschil tussen een orgel en een piano. De begeleiding kan echter ook de overhand krijgen of onnodig opzweepend worden, waarbij de inhoud van het lied onbelangrijk lijkt. Zeker als het gaat om het laten horen van opnames in de klas, is het zaak dat leerkrachten weloverwogen keuzes maken voor gepaste uitvoeringen van de gekozen liederen.

Geestelijke liederen

Er worden in onze school naast de psalmen geestelijke liederen gezongen. Om te voorkomen dat tot liederen worden gezongen die het geloof al te eenzijdig benaderen of al te plat voorstellen, is het goed om consensus te hebben over wat wel en niet gezongen wordt. De eigen verantwoordelijkheid van de leerkrachten hierin is groot en erg belangrijk. Om die reden is er voor leerkrachten de ruime mogelijkheid om liederen voor te stellen en toe te voegen aan de liedlijst, die zo door de jaren heen een behoorlijke omvang kan krijgen. Het geheel van de gezongen liederen moet evenwichtig recht doen aan het totaal van de Bijbelse noties.

Werkwijze

Zoals gezegd is het selecteren van liederen primair de verantwoordelijkheid van de leerkracht. Met dit protocol in gedachten maakt een leerkracht zelf een afweging of een lied geschikt is. Als de leerkracht denkt dat een lied gepast is en het staat nog niet op de lijst, dan draagt de leerkracht het lied aan bij het bestuur dat er uitsluitend over geeft en het al of niet toevoegt aan de liedlijst. Het bestuur neemt daarom graag een week om het lied te kunnen bekijken.

Tenslotte

De eigen verantwoordelijkheid bij de keuze van liederen is reeds genoemd. Het is daarom goed om kennis te nemen van de onderstaande overwegingen (geselecteerd uit een lijst van ds. Meeuse).

- Kies liederen die passen bij de vertelling, het thema of de actualiteit;
- Bespreek de inhoud met de kinderen, probeer ze bewust de tekst te laten zingen;
- Varieer: kies niet uit gemakzucht steeds de algemeen bekende liederen;
- Wees kritisch: neem niet kritiekloos door anderen gezongen liederen over;
- Het vrije lied mag de psalm niet verdringen; zorg voor evenwicht;
- Alle psalmen hebben hun plek gekregen vanwege hun rijke inhoud. Uiteindelijk moeten alle psalmen aan bod komen.